

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30
Scrisorile nefrancate nu se pri-
mesco. — Manuscrisele nu se
retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele:

BIBLIOTECA DE ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nuz. Augenföld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
peli Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Julius
Leopold (VII. Erszébet-körút).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o soră garmond pe o coloană
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
za și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o soră 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 or., pe șase luni
12 or., pe trei luni 6 or.
N-rii de Duminică 2 f. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franco.

Se primumă la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 or., pe șase
luni 10 or., pe trei luni 5 or.
Cu dăsul în casă: Pe un an
24 or., pe șase luni 12 or., pe
trei luni 6 or. — Cu excepție
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înaintea.

Nr. 232.

Brașov, Luni-Marți 22 Octomvrie (4 Noemvrie).

1902.

Un apel al lui Apponyi.

De Sâmbătă este la ordinea di-
lei în presa maghiară și maghiaronă
un apel publicat într-o foiță din Po-
jun de către contele Apponyi în nu-
mele kulturegyletului de acolo, des-
pre care trebuie să luăm notă, ca
semn al situației actuale interioare.

Deja în introducerea apelului,
Apponyi, care pretutindenă și la toate
ocasiunile își desfășură demnitatea
de președinte al camerei, ne face să
presimțim, că e vorba aici de un
act, pe care o minte normală de ce-
tățen de a doua mână, nu-l poate cu-
prinde.

Contele însuși mărturisește, că
pentru un astfel de apel i-a trebuit
un curajiu „temerar“ și îndată ne
și dă să cunoștem, că acest apel are
ca obiect mișcările naționaliste, cari
se desvoldă din ce în ce mai mult
și constituiesc un pericol, ce „nu nu-
mai că amenință patria și națiunea,
dér atacă chiar și existența ei.“

Poporul maghiar în cel mai
mare pericol! Și de ce? Fînd-că din
tote părțile naționalitățile, amărute
de desconsiderarea ce trebuie să o
îndure pretutindenea dreptul lor de
limbă, cer și pretind scut pentru
limba și naționalitatea lor.

Apponyi scapă ușor în apelul
său c'o parentesă. După ce ridică ne-
drépta suspiciune, că naționalitățile
iau numai ca pretext alipirea de
limba lor maternă, dîce, că pe acesta
nimeni n'o atacă.

De ani de zile în dietă, în în-
truniri, în adunările municipale, în
pressă Maghiarii nu reclamă decât
maghiarisarea și éráși maghiarisarea.
Mișcă cerul și pămîntul ca să se ia
măsură pe toate cărările pentru in-
troducerea imperiului absolut al lim-
bei maghiare, sub cuvînt, că este
limba statului. Incepînd dela comi-
tatul Pojun, de unde și-a răspîndit
apelul contele Apponyi, până în
partea estemă răsăritenă a statului,
în Sécuime, reprezentanțele maghiare,

séu cu majoritățile artificiale maghiare,
agitéză pentru ștergerea și a restu-
rilor de drept de limbă al naționa-
lităților din art. de lege 44 ex 1868
Și totuși nimeni nu atacă limba ma-
ternă a cetățenilor de limbă nema-
ghiară!!?

Acésta o pôte înțelege cine va
vrea. Noi nu o înțelegem. Aici idea-
lismul contelui Apponyi potienesce
cumplit și se preface în patimă orbă.
Liberalismul său, cu care a paradat
așa de mult la conferențele inter-
parlamentare dela Bruxella și Paris
se schimbă dintr'odată, trecînd la
estrem, la despotismul de rassă.

Dér pentru noi asemenea meta-
morfose nu ofer nimic surprîndător.
Este însă bătător la ochi și fôrte
semnificativ, că chiar un Apponyi,
președintele adunării deputaților, nu
găsese adî ocupațiune mai fructu-
feră, de cât de a da nutremînt și
mai mare curentului șovinist, care
de mult a ajuns o calamitate nes-
pusă pentru țără și poporele ei.

Două probleme, dîce Apponyi,
se impun Kulturegyletului!

De a scuti pe Maghiarii néoși dela
periferii de influința limbelor străine,
de spiritul străin, séu de indifere-
ntismul național. Acésta, încât se es-
tînde într'adevăr numai asupra Ma-
ghiarilor de rassă, este o problemă
care își are îndreptățirea ei, pe câtă
vreme nu se trec marginile.

Dér cealaltă problemă, ce-o des-
fășură, că adecă kulturegyletul ar
mai avé să scutésacă pe „frații de
limbă nemaghiari“, în contra „efectu-
lui inveninător al agitațiunilor na-
ționaliste“, n'are nici un temei just
și este o curată imposibilitate, de-
orece singurul mijloc ce-l recomandă
Apponyi, lățirea în tot chipul a lim-
bei maghiare între acești „frați“ de
altă limbă, nu pôte produce decât
numai rezultate contrare.

Sé lăsăm însă ca cetitorul in-
su-și să judece din acest apel, pe
care-l reproducem din cuvînt în cu-
vînt în traducere românescă, până

unde a ajuns temeritatea unei poli-
tice țără prevedere și fără simț
adevărât pentru dezvoltarea liberă
și binele tuturor poporelor, cari —
de-or vrea orî de n'or vrea agitato-
rii maghiari — constituie la olaltă
acest stat, și puterea lui.

Intîlnirea de la Rusciuc. Dîarul
„Neues Wiener Tagblatt“ comentéză apro-
piata întrevvedere a M. S. regelui Carol
cu principele Bulgariei, care va avé loc
la Rusciuc.

Acéstă întrevvedere, dîce dîarul vie-
nes, este mult mai importantă, decât vi-
sitele Suveranilor Statelor-marî, căci ea
este un semn de schimbarea raporturilor,
până acum încordate, dintre România și
Bulgaria; ea mai probéză, că Bulgaria a
reusit să convingă guvernul român de
lealitatea sa față de România. Este deci
sigur, că întrevvedere de la Rusciuc va
fi considerată în străinătate ca un semn
de pace.

Dîarul vienes aduce apoi elogii Re-
gelui Carol, pe care Europa pôte conta
cu deservîșită încredere, ca pe un stîlp
puternic al politicei de pace în Orientul
european.

„L'Indépendance Belge“ anunțînd vi-
sita regelui Carol la Rusciuc spune, că
acésta însămnă o apropiere între cele
două state vecine, apropiere care ar puté
fi un preludiv al schimbării politicei ex-
terne a României.

Triumf electoral ne mai pome-
nit. Partidul antisemit din Austria de jos
a reportat în ziua de 28 Oct. un triumf
electoral la alegerile pentru dieta Austriei
de jos, cum nu s'a mai semnalat până
acuma în istoria luptelor electorale. Din
voturile exprimate, 50,000 au fost date pe
candidații antisemiți. Marele capital jido-
vesc, unit cu social-democrații (și asta e o
alianță ne mai pomenită: a capitaliștilor
cu proletarii!) și cu liberalii și panger-
manii n'au putut întruni de cât vr'o 10,000
voturi. Tote mandatele din colegiul țără-
nesc, 21 la număr, au fost cucerite de
antisemiți. — Ultimul act al acestei lupte

electorale înverșunate se va juca la 5
Noemvrie în Viena, unde se vor face ale-
gerile la celalte colegii.

Inspekția școlară a ministrului Wlassics.

Sub titlul „Un ministru în școlile națio-
nalităților“ dîarul „Budapesti Hirlap“ de
la 2 Noemvrie publică un lung articol des-
pre inspekția școlară a ministrului Wlassics
la Brașov și Sibiiu. Spune, că teritoriul
pe care a umblat deunădi Wlassics, este
„unul din cele mai vulcanice“. Poporul ro-
mânesc și săsesc, care locuesce acest te-
ritoriu, e gelos de *autonomia* și *naționa-
litatea sa*. E lucru firesc — dîce, — că te-
renul acesta e cel mai acomodat și popo-
rul (care'l locuesce) e cel mai susceptibil
pentru dezvoltarea sbuciumărilor și aspi-
rațiunilor, cari în ultima analiză sunt in-
compatibile cu întregitatea statului maghiar.
Urmarea firéscă a acestei situațiuni ar fi,
după „B. H.“, deslegarea problemei, care
aici pe acest teritoriu nu pôte fi alta, decât
menținerea și garantarea „unității statului
maghiar“.

Laudă apoi pe Wlassics, care totdeuna
a mers înainte în resolvirea problemei ace-
steia. El a spus în dietă, că decă pe pă-
mîntul acesta maghiar cultura maghiară
n'ar fi prima în rang, atunci „s'ar sgudui
în bazele ei existența națională“ — a Ma-
ghiarilor.

După-ce spune cum aprecieză cercu-
rile patriotice maghiare inspekția lui Wla-
ssics la Brașov, urméză astfel:

„Ne stau la dispoziție date fôrte pre-
țioșe, cari dovedesc importanța estra-or-
dinară a inspekției școlare a ministrului
Wlassics. Patru zile întregi, de dimineța
până séra, ministrul s'a dus adese de câte
două ori, în aceeași școlă cu limbă străină,
cercelînd cunoscînțele elevilor în vorbirea
limbei maghiare. Intr'o școlă secundară s'a
profitat de ocașie și la orele din Latină și
Grécă, a-se convinge despre cunoscînțele
elevilor în limba maghiară, și a pretins de
la aceștia, ca nu în limba lor maternă, ci
în limba maghiară să traducă din autori
străini. A pus și astfel de întrebări, din

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Vięta și operele lui Maxim Gorki.

De Adolphe Brisson.

II.

Am amintit de dubla impulsione că-
reia a fost supus Gorki în orele decisive
ale tinerețelor. Bucătarul Smoury, primul
său măestru, îi dădea bobârnace, pentru
a-l învăța să-și facă datoria; dér în ace-
lași timp îi împrumuta cărți și se între-
ținea cu el despre frumșețile lui Gogol,
Turgenjevski, Dostojevski. Așa se desvolta
la copilul sensul lucrurilor practice și gus-
tul lucrurilor de imaginăție. El suferia de
miseriile unei vieți ticăloșe și în același
timp era poet. El se îmbăta la cărciumă
cu derbedeii, cu prostituatetele și cu es-
crocii; dér din momentul, ce eșia din spe-
luncă, se aprofunda în contemplațiuni în
fața mării furióșe și a boltei înstelate.

În toate scrierile lui dăm de aceste
două caractere, cari le împrumută o ori-
ginalitate răpitoare. El mână realismul

până la limitele extreme, nu disimuleză
un singur detal, își împlîntă scalpul în
carnea sângerósă, zugrăvesce „cu rachi-
u“ (vorba lui Vogüé); analizele lui ne apasă
ca un fel de cauchemar, atât de crudel
de precise și de juste sunt. Intr'un loc des-
crie suferințele fόμεi, pe care a răbdato
de atâtea-orî. Acésta e tragic:

Era în aer, un miros de pămînt și
de sare, și mirosul acesta sec și plăcut
augmenta încă apetiturile noastre. Colul
stomacurilor noastre ne rodea. Era o sen-
sație penibilă și ciudată. Ai fi dîs, că toate
sucurile mușchilor noștri se duc, se eva-
poréză cu încetul și că circulațiunea sân-
gelui se îngreuiéză. În cavitățile gurei și
ale gâtului se simțiau întepături și erau
uscate; ne durea capul și înaintea ochi-
lor noștri se urcau și se coborau nisece
pete întunecate. Une-orî luau forma de
cărnuți aburóșe séu de pâni rotunde; a-
cestor „visiuni mute ale trecutului“ amin-
țirea le adaoga mirosul natural; era, ca
și cum cine-va ne-ar fi întors un cuțit
în stomac.

Ne împrăsciarăm pe cele două mar-
ginii ale drumului, pentru a culege erburî
uscate și tot, ce ni-se părea, că va puté
arde. De câte-orî ne aplecam în jos, ne

cuprindea un dor pasionat, de a ne lăsa
să cădem la pămînt, să rămînem acolo
nemișcați, apoi să ducem în gură acea
țărînă négră și grasă, să mîncăm din ea
mult, să mîncăm, până nu vom mai puté
și apoi să adormim. Să adormim pentru
tot-déuna, puțin ne pása; dér să mîncăm
întăiu, să mestecăm, să simțim acea ma-
terie désă și caldă alunecînd încet prin
canalul uscat al gurei, până în stomacul
flămînd, strîns, și arđînd de necesitatea
intensă de a absorbi ceva.

Și după-ce fόμεa acésta e satisfă-
cută, când o bucată de pâne négră o po-
tolesce, ce beție! Nenorocitul se confundă
în acéstă plăcere pur fisică. Nu mai cu-
getă, nu mai plînge, nu se mai tînguesce.
Mînăncă:

Băgai pânea în gură și începui a o
mesteca, a o mesteca încet, reținînd cu
greu mișcarea convulsivă a fălcilor, cari
ar fi sfărîmat și pietrele. Era o plăcere su-
premă a simți crampele precipitate ale
stomacului și a-le satisface încetul cu încet,
îmbucătură după îmbucătură. Hrana
acésta caldă producea o senzație alésă. de
nedescriș, cât timp pîtrunde în stomacul
arđător; părea că se preface în sînge și
méduvă. O bucurie estraordinar de întări-
tore îmi încăldea inima, în măsură, ce mi-se

umplea stomacul și mă simțiam cădînd
într'o lănceđelă generală. Uitasem di-
lele afurisite de fόμε cronică. Și, cufundat în
deliciile emoțiunilor prezente, nu mă mai
gîndeam la camarăzii mei.

Étă una din fetele talentului lui Gorki.
Este încă una mai nobilă și care îl înalță.
Altminteri scriitorul bine dotat și care reu-
șesce a prezenta cu atîta intensitate sce-
nele reale, ale căror erou séu mator fu-
sesse, ar puté să rămîna o brută. Dér aveți
răbdare. Acest pictor posedă o inimă sen-
sibilă, se emoționeză, este artist. În anu-
mite momente, o tresărire a întregii sale
ființe îl înalță în regiunile poesiei. Acéstă
exaltațiune se produce, de ordinar, în fața
marilor spectacole ale naturei. Marea, cu
deosebire, îl inspiră. Ascultați-l:

Ea se întinde înaintea noastră, orbînd
ochii cu strălucirea sa, mare, strașnică, și
bună; resuflarea ei puternică sufla înspre
mal, rēcoring pe acei ómenî istoviiți, cari
se osteneau, sé o contrarieze, sé restringă
libertatea valurilor sale*): a acelor valuri,
cari acuma diesmerdau, blânde și armo-

*) E vorba de zidarii cari lucréză la digu-
rile unu. port. — Trad.

cară a putut să aprecieze (megítelhetette) rezultatul instrucțiunii. Pe lângă acestea a pus elevilor de limbă străină întrebări din istoria și literatura maghiară și din viața practică.

„Și ministrul acolo la fața locului și-a făcut excepțiile, ori și-a exprimat recunoștința, ceea ce va lăsa urme neîndoișoare în școlile acestea, mai ales la tinerimea studioasă și la corpul profesoral, cari numai din veste au auzit, că există ministru de culte maghiar, dér nici odată n'au văzut încă ministru de culte maghiar în școlă, la catedră.

„Séu dóră nu s'a întipărit pentru vecie în memoria aceluia școlar, ba a intrând în institut, scena când ministrul intrând într'una din clase, numai decât a chemat pe școlarul despre care scia deja, că într'una din tesele școlare din anul trecut, a întrebuițat expresii excepționabile din punct de vedere național (maghiar) și înaintea clasei întregi în prezența profesorului l'a dojenit sever, dér totuși părintesce pentru fapta lui și l'a îndemnat la fidelitate față de patria maghiară.

„După alte date ministrul i-a făcut cu strictețe atenți pe școlarii unui institut cari au puține cunoștințe de limba maghiară, cât de păgubitoare este această indiferență a lor și i-a invitat, ca în viitor, în propriul lor interes, să învețe ungurește. Ér pe profesori pretutindenți i-a împintinat se porțe la inimă instrucția limbii, literaturii și istoriei naționale (maghiare).

„Nu se poțea aprecia în de-ajuns această inovație a ministrului Wlassics, și când cu bucurie notăm meritele și succesele lui, adaugem din parte-ne speranța, că ceea ce a început atât de norocos, va continua cu zel, și prin inspecțiile sale în școlile naționalităților va face un neprețuit serviciu țării, națiunii și inșei școlilor și naționalităților“.

Am dat loc celor de mai sus, ca să se vadă cum înțeleg cei-ce au dat lui „Bud. Hirlap“ informațiile, pentru a căror esacitate lăsăm tótă reproducerea acestei foi, scopul vizitei, ce a făcut-o ministrul Wlassics școlilor din Brașov și Sibiu.

Congregația din Brașov.

(Adresa dela Pojun.)

(Incheiere.)

Dr. Eugen Lassel, al doilea vorbitor sas, care sprijinesce propunerea comisiunii permanente, declară, că după-ace Dr. Lurtz a motivat de ajuns propunerea, nu voește decât a produce din parte-i numai încă două motive în favorul acestei propuneri.

Legea naționalităților însemnă aici un principiu și încă un principiu, care s'a manifestat și continuat în viața de stat a Ungariei și și-a aflat expresiunea în diferite forme. Încă de pe vremele Sf-lui Stefian, care avea ca axiomă: „*regnum unius lingue fragile et imbecille est*“. Acest principiu în anul 1868 a fost turnat în forma unei legi (art. de lege 44.)

Un alt motiv este, că nu voim, ca legile existente să fie modificate cu ușurință; și asta ar da o rea temelie în viața de stat constituțională. De altminteală între art. de lege 44 și între art. de lege 43 din 1868, relativ la uniunea Transilvaniei cu Ungaria, este o legătură așa de strânsă, încât unul fără de celălalt nu se putea cugeta și nu putea fi posibil. Cum-că legea naționalităților a fost susținută și de bărbați de stat cu prevedere, o dovadă și răspunsul ministrului președinte Szell, dat în dietă, deputatului Komjathi că nu dorește, ca legea naționalităților să fie știrbită.

Emil Rombauer direct școlii de stat reale, dice, că legea este o creațiune omenescă, și că legile au defectul, că pot fi interpretate în mod diferit. Astfel Maghiarii susțin, după părerea lor, că legea naționalităților n'a fost nici-odată violată. Atérnă dér totul dela interpretare și un guvern poțe s'o talmăcescă într'un fel, altul într'alt fel.

I-a părut bine, când a auzit pe Dr. Lurtz, dicând între altele că naționalitățile nemaghiare nu vréu să dificulteze poziția guvernului în cestiunea pactului și 'n alte cestiuni de interes comun, deci crede că primindu-se propunerea comitatului Pojun se va sprijini acest scop, căci atunci când legea naționalităților va fi modificată și nu va mai da ocașiune unor interpretări varii și greșite, tóte inconveniente vor înceta și pentru naționalități și pentru guvern. Sustine propunerea lui Zakarias.*)

Iuliu Moór mai e încă odată odată oventul spre a-și apăra propunerea. Repetă din nou, că densus dorește, să nu fie cu nimic turburată pașnica conviețuire a populațiunii. Și deși în principiu este și el de convingerea lui Zakariás, că limba maghiară se între pe deplin în tóte drepturile ei, totuși găsește, că pasul celor dela Pojun nu e oportun și de aceea cere să se ia numai simplul cu deosebită atenție și Români să nu cêră dela aceștia imposibilul.

Dr. A. Mureșianu, cerând, ca propunător, încă jodată cuvântul, răspunde lui Rombauer, care a vrut să exploateze în favorul propunerii maghiare extreme cuvintele rostite de Dr. Lurtz. Este adevărat dice, că naționalitățile nemaghiare n'au avut și nu au intențiunea de a crea guvernului dificultăți în cestiunea pactului său în afară. Cei cari au creat și creiază astfel de dificultăți, într'u cât poțe fi vorba de ele, sunt guvernânții însiși cu tótă ceta de șovinisti, ce-i înconjură. Omenii din Sécuime și dela Pojun dimpreună cu d-nii Zakariás-Rombauer sunt aceia cari creiază dificultăți guvernului prin agitațiile și petițiile lor nechestuite. La rândul acestora este dér se se abținere, încetând de a mai face răspunsabile pentru uneltrile lor tot pe naționalitățile păgubașe.

Desbaterea se incheie.

* „Congregațiunea se enunțe, că sprijinesce adresa de la Pojun și având în vedere din experiența proprie, că agitatorii naționaliști abuzază de drepturile garantate în legea naționalităților și că pe baza acestei legi caracterul maghiar al statului este întunecat, limba oficială a statului maghiar ignorată, ér administrația greoie, incurcată și costis tóre [adresa și în parte-i un] memoriu cătră d-ntă în sensul, că și justiție și administrație să se rânduiescă ca obligatóre limba oficială a statului maghiar“.

Dr. E. Meșianu, fiscal comitatens (cãtră Mureșianu în limba română): D-l fispan vrea să scie decât cuvântul „*periculósă*“, ce l'ați întrebuițat în propunerea D-vostră față cu adresa de la Pojun să refere la naționalități ori la țeră?

Dr. A. Mureșianu răspunde, că a înțele, ce adresa este periculósă pentru naționalități, dér tot de-odată și pentru liniștea spiritelor din țeră. Insu-și ministrul președinte Szell așis, că o eventuală desființare a legii naționalităților poțe numai să turbure spiritele în țeră“.

Fispanul-președinte în urma această dispune să se ia la procesul verbal, că propunătorul este chemat la ordine pentru cuvintele „*periculósă și nepatriotică*“, folosite în propunerea sa față cu adresa dela Pojun.

Urméază votarea.

Fispanul-președinte enunță, că va aduce întâiu la votare propunerea comisiunii permanente.

I. Lengheru propune să se voteze mai întâiu asupra propunerii — Mureșianu ea mergând mai departe decât tóte.

Președintele sustine că în sensul regulamentului trebuie să vină mai întâiu la votare propunerea comisiunii permanente (adecă a Sașilor). Acesta se pune la vot și se primesc cu 42 voturi dintre 68.

Advocatul L. Harmath anunță recurs în contra acestei hotărâri.

Apponyi și naționalitățile.

Contele Albert Apponyi, presidentul camerei ungare, ține cu orice preț să se facă imortal înaintea conașterilor săi. El a publicat în diarul „*Nyugatmagyarország Hirlap*“ un apel, pe care-l vedem reproducus în întregime și de celelalte foi maghiare. Apelul acesta, care în primul rând e adresat „cãtră publicul din comitatul Pojun“, apoi cãtră toți „cetățenii maghiari credincioși“, solicită ajutor material și moral „pentru apărarea contra pericolului de naționalitate“. (Veđi „Bud. Hirlap“, de la 2 Noemvrie).

Noi dăm, după „Bud. Hirlap“, în traducere conținutul apelului din cestiune:

Incepe prin a-se referi la situația economică apăsătoare a țării, în care situație este aproape o cutezanță a invita publicul la contribuiri în bani. Inșe dezvoltarea mișcărilor naționaliste face neapărat necesară acumularea de forțe. Căci despre ce este vorba? Nici mai mult, nici mai puțin, decât să amenințăm pericolul națiunii, dér le atacă în existența lor.

Să căutăm numai de jur împrejur în comitatul nostru, precum și în alte număróse comitate, și vom vedé îndată pericolul în tótă mărimea lui. Nu numai, că maghiarimea ar înainta prin cucerire pașnică la granițele de limbă, dér ea este strimtorată, pierde și de și terenul și în

vreme ce noi suntem acușati cu maghiarizare forțată din partea adversarilor noștri calumniatori, tot mai mulți din sângele nostru se înstreineză. Intre frații noștri nemaghiari graséază agitațiunea cutezată, care le învenineză sufletele blânde, sub pretextul alipirea de limba maternă, așțită în ei ura contra maghiarimei, sgu-tue fidelitatea cãtră patria maghiară, întunecă strălucirea amintirilor comune sacrate prin vicisitudinile vécurilor, slăbesce simțământul unității naționale maghiare istorice și legale, ba vestesce îmbucătățirea unității milenare în grupuri de rassă, ceea-ce nu însemnă alt-ceva, decât împărțirea statului maghiar, a patriei noastre. Și aceste curente fatale — de ce se mai negăm — cresc mereu și devin și de și mai puternice. În diare, în reuniuni, în unele școle, ba ici colo și în formă de influențe bisericesci, pe lângă spriginirea întreprinderilor industriale și financiare, merge înainte agitațiunea distructivă, până acum fără paralizare suficientă.

Să privim óre și mai departe cu brațele încrucișate, cu fatalism oriental și cu indiferență întinderea acestor mișcări? Séu dóră să ne găsim liniștea în aceea, că lăsăm pe seama statului problema înfrângerii acolora? Indiferența însemnă aici nepatriotism; ér repauescu provenit din încrederea față cu acțiunea statului, nu este alt-ceva, decât căutarea după pretexte a patriotismului iubitor de comoditate și slab.

Deși e neîndoios, că fie-care din puterile publice își au problemele mari și inevitabile față cu amintitele aparițiuni, totu-și față cu anumite influențări psihologice și față cu anumite circumstanțe cari operează la rădęcina lor, este aproape incapabilă acea putere, care crează regulamente de drept și le esecută, impune fapte externe și mijlocesce supunere esternă, care, când vré să se atingă de viața sentimentală și morală, adese-ori provócă mai multă neîncredere și reacțiune, decât rezultat ar puté să ajungă. Ori-cât de energică, înțeleptă și tacticósă ar fi pășirea ei, totu-și ea tot-déuna este avisată la acea acțiune de ajutorarea socială, care învinge ecrescențele libertății cu mijlócele libertății și care fiind mai flexibilă e capabilă a urmări pas de pas uneltrile inamicului, clarifică acolo unde alții împrăscie întuneric, se apropie cu iubire acolo, unde s'a aruncat tăciunele urei, combate calomniile, vestesce adevăruri, și face ca realitatea să fie înțeleasă. Numai c'o ast-fel de acțiune socială se poțe străbată la suflete, ér noi sufletele trebuie să le menținem, să le câștigăm, séu recăștigăm: fără de această ori-ce rezultat estern n'are nici o valóre. A organiza și a sistemisa această acțiune socială de ajutorare și a o face puternică în porție cu pericolul ce crește din ce în ce étă ținta societății noastre (adecă a „kul-turegylet“-ului din Pojun)“.

Din cele espuse reiese de sine problemele noastre inmediate. Vrem să apărăm (?) mai întâiu maghiarimea de la granițele de limbă contra înaintării limbilor străine, a spiritului străin, séu contra incuibării indiferentismului național. Vrem să apărăm mai departe pe frații noștri nemaghiari (!) contra efectului înveninător al agitațiunilor naționaliste. Ne încordăm tóte puterile să menținem, să scutim, consolidăm și sporim în sufletul lor iubirea de patria maghiară, cultul tradițiilor unificatóre ale istoriei patriei, conșciența de cetățen maghiar și spiritul, frăcescu. În scopul acesta și pentru-ca să le garantăm împărțășirea de tóte drepturile cetățenului pe tóte terenurile vieții publice, pe tóte gradațiunile carierei publice în spirit democratic, vrem să răspândim între ei — fără a-le ataca individualitatea limbii — cunoștința limbii de stat maghiare.

nióse, țermul desfigurat. Părea, că îi este milă de noi; instruită prin experiența atâtor secole, ea înțelege, că acei bieți zidari nu pórta de loc responsabilitatea intențiunilor rele formate contra ei; de mult scia ea că aceștia nu sunt, decât niște sclavi, că rolul lor este de a lupta piept la piept cu elementele și că ei prepară din această luptă, răsbunarea elementelor. Ei nu încetéză de a zidi, ei se sbuciumă necontentit, sudorile lor și sângele lor fac cimentul tuturor construcțiunilor; dér nu capetă nímica pentru acesta; ei își cheltuiesc tótă vigórea în această vecinică sfortare de a zidi; sfortare, care edifică minuni pe pământ și nu procură acestor ómeni un acoperământ, — d'abia le dă o bucățică de pâine, o bucățică d'abia. — Și ei sunt un element; étă pentru-ce marea nu e mândrósă, étă pentru-ce ea privește cu îndulgentă munca, din care ei nu vor avé nici un profit, micii vermi surii, cari au săpat munții... Zimbând cu zimbetul liniștit al titanului, ea își cunoaște forțele, marea însufleșită cu resuflarea sa învioratóre, pe celălalt titan încă orb sufletesce, încătușat pe pământul, pe care îl scurmă, ca un ticălos, în loc să se avénte cãtră ceriu..

Meditați asupra acestei pagini. Ea conține o magnifică descriere. Dér Gorki vérsă în ea și compătimirea față cu veci-

nicul chin al ómenilor, frații lui, și dorința și speranța eliberării. Acel al doilea titan, încă orb sufletesce... Înțelegeți acum pentru ce o parte a tinerimei rusesci îl tãmăiează pe acest romancier? Ea citește în operele lui, sbuciumările, cari îi sunt scumpe. Gorki e, ca și partea aceea a tinerimei rusesci, revoluționar; îi este gróză de trecut, critică prezentul și așteptă cu nerăbdare viitorul. Și, ca sprijin al acestor revendicațiuni, el aduce exemplul unei vieți furtunoase, a unei copilării părăsite și relele nenumérate, pe cari le-a suferit. El este victima inichităților sociale. Și scrie cu un condeiu de aur. Cum se nu-l iubescă?

III.

Să dicem așa-dér, că e fără defecte? De sigur nu... I-se poțe reproșa monotonia. Câmpul său este destul de restrîns. Repede am cunoscut pe hoții și pe asinii lui, pe studenții și pe fetele pierdute. El opune abjecțiunea lor seninătății, majestății pădurilor, apelor mugitóre și splendoréi sórelui, care întrauresce sdrențele lor. Și în această vecinică antitesă găsim, că... este prea mult artificiu. În sfârșit este

fórtre greu a scóte din cărțile sale o învățatură óre-care. Ele sunt împregnate de acea dispoziție specială, pe care Rușii o numesc *toska*, și care seménă cu *spleen*-ul Englesilor. Acesta este plictisela de viață, un fel de obosélă, de disgust, care însé nu escluse apetitul după plăcerile materiale. Și prin această Maxim Gorki este creatura timpului său.

În fond, el n'are sufletul așa generos, după cum s'ar crede cetindu-l superficial. Sufletul lui Gorki este mult inferior celui al lui Tolstoi, mai puțin larg, mai puțin pur și cu tóte pretențiunile, ce le afișează, mai puțin uman. Este trist și desolator. Scriitorul n'a uitat cele ce i-le murmurau la urechi, când era copil mic, ucenic la brutărie, nihilității doctrinari din Kazan. Și, din compătimirea sa, el intră mai ales în regiunile urei...

(Din „Les Annales“ Paris, 14 Sept.)

Trad. de Oniță.

(Va urma.)

SCIRILE DILEI.

— 21 Octomvrie v.

M. S. Regele Carol va părăsi Duminecă 27 Octomvrie v. Sinaia și va merge la București, de unde va pleca Marți în 29 la Ruscuc.

Câți și-au maghiarisat numele în 1902. În prima jumătate a anului 1902 și-au cerut schimbarea, adică *maghiarizarea* numelui 1224 indiviși, mai mult cu 68 de cât în același period din 1901. După confesiune și-au maghiarisat numele: rom. cat. 300, gr. cat. 39, gr. or. 13, aug. ev. 50, reformați 30, unitari 2, israeliți 790. *Telkes* Simon, care e însărcinat cu compunerea statistice maghiarisării numelor, dă în raportul său, că *poporul agricol* nu și maghiarizează numele. — Dovadă, că conștiința despre importanța numelui său e mai mare ați în popor, decât în acei nădrăgari, cari pentru un os de ros sunt în stare a se lăpăda de străvechile lor nume.

Ministrul de externe al României d-l Ion I. C. Brătianu a fost primit Vineri în audiență de Majestatea Sa monarhul nostru în Viena.

Darul Societății slave din Moscva. Cetim în „Voința Naț.": Aflăm că Joi 17 Octomvrie M. S. Regele a primit la Castelul Peleş pe generalul-maior Mihail Pavlovici Grinevici și pe colonelul Cerep Spiridovici Artur Ivanovici, cari au oferit Majestății Sale un frumos pocel de argint din partea Societății slave din Moscva cu cifra Majestății Sale și armele țerei, ca un omagiu adus pentru strălucitele fapte ostășești ale armatei române, acum un pătrar de secol, pe câmpiile Bulgariei. Generalul a luat parte sub ordinele M. S. Regelui la asediul Plevnei.

Trei milioane pentru regularea Dunării. Ministrul de agricultură *Daranyi* s'a decis să cheltuiască trei milioane cor. pentru regularea Dunării. Se va reconstrui portul din Pojun și se vor face și alte lucrări „necesare.”

Societatea de lectură „Petru Maior” în ședința sa generală ținută la 18 l. c. s'a constituit pe anul școlar 1902/03 precum urmază: A) *Comitetul*: Președinte: Ioan Garoiu, stud. în drept. a. IV; Vicepreședinte: Ioan Lupas, stud. phil. a. III; Secretar: Const. Moga, stud. în drept. a. III; Notari: Const. Bucșan, stud. în drept. a. I, Avram Imbrone, stud. în drept. a. I; Cassier: Filip Emil Mihaiu, stud. phil. a. III; Controlor: George Zăria, stud. în drept. a. III; Bibliotecar: Zaharie Munteanu stud. în drept. a. II; Vice-bibliotecar: Ioan Maior, stud. în drept. a. II; Econom: Victor Gael, stud. în drept. a. IV. B) *Comisia literară*: Președinte: Dionisie Stoica, stud. phil. a. IV; Referent: Sebastian Stanca, stud. phil. a. II; Membrii: Tit Liviu Blaga, stud. phil. a. II, Ioan Lăpădat, stud. phil. a. IV, Ioan Lupas, stud. phil. a. III, Costa Nedelcu, stud. phil. a. I, George Tulbure, stud. phil. a. I. C) *Corul și orchestra*: Dirigentul corului: Cornel Popescu, stud. phil. a. II; Dirigentul orchestrei: Leonida Domide, stud. med. a. IV. D) *Comisia supraveghetore*: Chirion Benda, stud. în drept. a. III; Ioan F. Negruțiu, stud. tehnic a. IV; Dionisie Stoica, stud. phil. a. IV. — Pentru Comitetul Societății de lectură „Petru Maior”. Budapesta, la 25 Oct. n. 1902. Ioan Garoiu, m. p. președinte. Constantin Moga, m. p. secretar.

Președintele comitetului macedonean, profesorul *Mihailowsky*, a sosit zilele trecute în Viena. El a declarat, că scopul călătoriei lui în străinătate este de a informa străinătatea asupra mișcării macedonene. În scopul acesta va ține conferințe și va intra în contact cu bărbați de stat din străinătate și cu scriitorii. A mai spus, că Macedonenii ar fi mulțumiți să li-se facă concesiuni cât de mici, căci bine știu ei, că în împrejurările actuale nu pot dobândi autonomia. Macedonenii nu pot să se razime pe Rusia, care nu vră, ca din cauza lor, să se strice cu Sultatul. Ei nu se pot alia nici cu Sârbii, fiindcă Serbia vră o parte mare din Ma-

cedonia. Ce privesce răscolă pusă la cale în timpul din urmă, ea a fost numai o încercare de forțe.

Cehii și Germanii. Comisiunea statistică centrală din Viena a publicat în broșura de pe luna Octomvrie a tomului LXIII a statistice austriace un studiu comparativ asupra numărului Cehilor și Nemților din Austria. Din acest studiu rezultă, că atât Cehii cât și Nemții s'au mai împuținat de la 1880 încôce față de Poloni, Ruteni, Sârbo-Croați, și Români. În Silesia elementul polon crește față de cel German elementul ceh rămâne aproape staționar. În Moravia și Boemia Nemții s'au sporit puțin pe socotela Cehilor. La o sută de cetățeni au fost în Boemia în anul 1880 37.17 Germani 62.79 Cehi; în 1890 37.20 Germani și 62.79 Cehi și în 1900 37.27 Germani și 62.67 Cehi. Rezultatele statistice ale școlilor populare indică aceleași raporturi. Din 211 de arondismente au fost curat germane 71 și 108 curat ceh și 42 amestecate, dintre cari 19 precumpănitore cu limba germană și 23 cu limba cehă. Dacă se iau ca criteriu 20% din o altă limbă pentru a declara un arondisment de mixt după cum propune legea lui Koerber atunci sunt 20 de arondismente mixte: 10 cu limba cehă și alte 10 majoritate de limba germană. Dacă se împarte Boemia în patru teritorii: german (I), preponderant german (II), ceh (III) și preponderant ceh (IV) atunci rezultă, că populațiunea teritoriului german a crescut mai repede de cât cea de pe teritoriul ceh. În 1880 locuitorii din 100 de omeni pe teritoriul german vin 33.4 și în 1900 deja 34.6. Și această creștere s'a făcut de și teritoriile ceh sunt mai favorizate de natură.

O conferință în Brașov

asupra României și asupra Românilor.

(Conferința: „Rumänien: „Land und Leute”, de Dr. Emil Fischer din București)

Brașov, 3 Noemvrie 1902.

În sala de esamene a școlii de fete evanghelice din Brașov era adunat aseră la orele 8 un public distins, însă nu prea numeros.

Secția Brașov a societății carpatine din Transilvania („Siebenb. Karpatenverein”), face parte din cartelul înființat de curând în Germania, cu scop de a se ține conferințe publice. Din lista conferențiarilor, trimisă la toate secțiile, societatea carpatină din Brașov și-a ales pe d-l Dr. Emil Fischer, distinsul oculist din București, care timp de o lună va ține un turneu de conferințe în Germania, vorbind despre tema de mai sus, — și l'a rugat ca înainte de a-și începe turneul, să vorbescă despre aceeași temă în Brașov, care este orașul său natal.

Pe când se aduna publicul, eu esaminam frumoasa sală, pe pereții căreia de jur împrejur sunt aplicate plăci de marmură, în cari sunt gravate cu litere de aur numele lui Schiller, Goethe, Luther, Melancton, Honterus, Comenius, Humboldt, Ritter, Spiess, Diesterweg etc., și mai jos diferite tablouri religioase și naționale, având d'asupra catedrei o colecție de vr'o 14 tablouri, în mijlocul cărora vedem portretul inimăsei patriote sasece Apollonia Hirscher (1545), care a făcut atâta bine pentru comunitatea săsescă din Brașov, și de jur împrejur portretele din diferite timpuri ale „Stadtrichter”-ilor, cără cari s'a mai adăogat și portretul martirului național al Sașilor de la 1849, L. Roth.

La orele 8 a intrat în sală conferențiarul, un bărbat înalt și frumos, care semănă mult cu eminentul chimist și fost ministru al instrucțiunii publice Dr. Istrati.

Conferențiarul mulțumesc înainte de toate pentru onoarea, ce i-s'a făcut, și îi pare bine, că i-s'a dat ocaziune de a putea contribui cu ceva la fondul, din care societatea carpatină are de gând a înființa un pavilion pentru bolnavi pe „Postovarul”. (Venitul conferinței este destinat pentru acest fond).

O conferință cu tema anunțată tre-

bue să provôce în Brașov cu atât mai mult interes, cu cât complexul munților transilvani este comun cu al României, rîurile curg din Transilvania în România și poporul este același dincolo, ca și Românii de aici.

Face o scurtă descriere orografică și geologică, apoi trece la hidrografia țării.

Dunărea trece prin România de la Orșova până la Sulina pe o distanță de 800 Chm. Lățimea ei de la 2 chm. se întinde adesea în timp de inundație până la 25 chm. Adâncimea la Orșova 35 m., la Turnu-Severin 6 m., la Calafat 40 m., în brațul Chilia 2.50 m., și unde se încep talazurile de o lungime de 30 chm., Dunărea n'are decât adâncimea de 1 metru. Pe distanța de 800 m. n'are cădere, decât de 30 metri, din care cauză formeză multe insule, vr'o 300 la număr.

Trece apoi la resumarea istoriei, începând din timpurile cele mai vechi, unde Herodot amintesc de Schiți, de trecerea lui Dariu peste Dunăre (la Hirsova), apoi despre Daci, Romani, retragerea coloniilor de către Aurelian, migrațiunea popoilor etc.

Conferențiarul amintesc de o școlă istorică românescă, care ar susține, că Românii de aici ar fi *Daci-romanizați*. Față de acesta, conferențiarul relevă înrudirea strînsă a limbii române cu limba albanesă. Noțiunile primitive și cele mai necesare sunt exprimate cu cuvinte albanese, animalele ca rîndunica (?), viezurele etc. sunt albanese (Vaca, boul, ursul, lupul ?? — Rep.), numirile lunilor sunt albanese, postpunerea articolului albanes. Dunărea numai în l. albanesă și românescă se numesc *Dunăre* (în limba albanesă = purtătoare de nori). Comora lexicală mai bine de jumătate este slavă, în gramatică găsim sufixe și afixe slave, găsim vocativul în o (Mario) ca în limbile slave. *Săineanu* în semasiologia sa a arătat, că limba română are împrumutate 1004 cuvinte turcesci. Părerea conferențiarului este, că gramatica limbii este, ce e drept, romană, o parte a comorei lexicale este în adevăr romană, dar că *limba română n'are absolut nici un titlu de a se ține de limbă curat romanică*. (Asta nici nu o susține nimeni!)

D-l Fischer amintesc pe scurt fa-sele principale istorice ale principatelor: Bogdan Dragoș, Radu Negru, Stefan cel mare, Mihaiu Vitezul, epoca fanarioților, și se opresce la Cuza și la alegerea lui Carol de Hohenzollern. Trece apoi în revistă evenimentele mai recente, cu războiul de independență și regatul.

România este o țară eminentamente agricolă — dăce conferențiarul — și citează date statistice despre cantitățile enorme de cereale, ce se esporteză, numărul viteilor, cailor, etc. Citează legenda lui Herodot cu plugul de aur, cădută din ceriu, pe care doresce din inimă, ca România să-l utilizeze înțeleptesc spre consolidarea țării.

În apus domnesc încă în multe părți păreri curioase asupra vieții sociale din România. Când archiducele Rudolf, întorcându-se din călătoria sa din Orient s'a oprit în București, un diar engles, spunea, că suita sa s'a mirat, că la curtea română nu mâncau cu degetele (sic), și profesorul Müller de la Urania, a primit în București scrisore de la soția sa, în care îl îndemna cu stăruință, ca un cumva să uite a-și pune revolverul la căpătăiu, înainte de a se culca.

Din toate acestea nimic nu este adevărat.

Ceea-ce privesc calitățile poporului trebuie să relev. dăce conferențiarul, democrația aceea adevărată, care domnesc în țară. În fruntea țării este regele, și poporul se simte foarte fericit, că între el și rege n'are baroni și conți și aristocrați feudali, cari în alte părți numai spre binele țării nu sunt.

Relev cu totă puterea — continuă conferențiarul — *toleranța religioasă*, prin care se distinge poporul român. De 21 de ani, de când sunt în țară, n'am auzit un singur cas de netoleranță religioasă Scirile colportate despre *persecutarea și espulsarea Evreilor* sunt toate scornituri.

Trebuie să mai rectific, dăce d-l doctor, o părere sinistră ce domnesc în apus asupra *bisericii orientale*. Eu am convingerea, că nu este nici un motiv, pentru care acea biserică să nu pôtă sta cu onoare alături de biserică catolică și cea protestantă. Biserica orientală este croită și pozitivă foarte bine după necesitățile poporului român, iubitor de ceremonii. Adevărat este însă, că clerul nu are gradul de cultură a clerului apus și că sărbătorile sunt cam multe. Cu religiuina protestantă însă, de pildă, poporul român nu s'ar pute împăca. Așa fi este temperamentul.

Ceea-ce privesc filantropia, relev un lucru, pe care nu-l găsim în apusul civilizat, acesta este *absoluta gratuitate a spitalelor*. Acolo nu-l întrăbă pe bolnav, de unde e, ce nație seu religie e, seu decât are seu n'are avere. El este primit în spital gratis și îngrijit cu cea mai mare solitudine.

Instrucția este cu desăvârșire gratuită pe toate gradele de învățământ, ceea-ce de asemenea nu se află în apus.

Ospitalitatea poporului român este proverbială.

O dovadă despre concepțiile cinstite democratice este purtarea ofițerimei față cu elementul burghez. Mărturisesc, că mie mi-a făcut acesta o escelentă impresie, după cele ce le vedusem în timpul studiilor mele la Heidelberg, Mannheim etc. unde ofițerii se purtau cu un fel de dispreț față de elementul burghez.

Omul, când după mai mulți ani ese din țera acesta liberală și democratică și merge în țările din apus, îl cuprinde un fel de frică, atâtea legi și ordonanțe și tablite cu avizuri sunt, cari toate îl jenază pe omul, ce-și respectă demnitatea și libertatea personală.

Le constat acestea în totă sinceritatea, nu dór' pentru-că ași fi venit aici se-mi fac merite, pentru a câștiga vr'un ordin.

S'a întâmplat odată o inundație, și primăria Bucureștilor a invitat reuniunile de cântări să coopereze la o serbare filantropică. *Am mers noi cu reuniunea noastră și cu drapelul fălăind negru-roșu-galben, a venit „Dalárda” ungurescă cu drapelul ei fălăind pe strădi în colorile roșu-alb-verde, și totă lumea ne aplauda. Am cântat noi nemșese, Ungurii unguresce și cu toți aplaudau. Așa înțeleg libertatea în țera românescă, și ar fi bine să ia și alții esemplu de acolo, în loc să ne urmăm tricolorurile și să ne trimitem unii pe alții alternativ în Asia și în Flandria.*

Din partea guvernului nu vine nimeni să ne șicaneze la școlile noastre, se-și bage nasul în toate condicile noastre. Eu am fost, d-lor, 9 ani de zile membru în presbiteriu și eu am fost acela, care am propus, să dăm atențiune mai mare instrucției limbii române, pentru-că acesta era în interesul nostru. Și v'e asigur, d-lor, că eu sunt bun German! Noi a trebuit să rugăm formal pe ministrul școlilor, să vie și să se intereseze de noi.

Germanii și în special Sașii au jucat un rol însemnat în România. Nu e de mult timpul, când toți farmaciștii din România erau Sași, de asemenea mulți doctori și industriași.

Face elogiul regelui și cu deosebire reginei, pe care poporul o numesc „Muma răniților”.

Doresce României prosperitate pe calea apucată.

La sfârșit relevă, că acela, care a deschis prima școlă românescă în România, a fost un Român ardelean, *Gheorghe Lazar*, și că de câte ori trece conferențiarul pe lângă statua lui, ca Sas își aduce aminte cu mândrie, că un Sas a fost acela, baronul *Bruckenthal*, care a recunoscut talentul lui Lazar și l'a trimis la școli germane. Astfel a contribuit indirect și micul nostru popor la regenerarea națională a României!

În public nu era de față la această conferință, dintre Români decât d-l comerciant Grădinaru și

Reporterul.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Cursul la bursa din Viena.

Din 1 Novembre n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.35
Renta de corone ung. 4%	97.51
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	90.15
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	97.60
Oblig. cail. fer. ung. de ost I. emis.	97.—
Bonuri rurale ungare 4%	202.—
Bonuri rurale croate-slavone	157.—
Impr. ung. cu premii	100.95
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	100.80
Renta de argint austr.	120.50
Renta de hartie austr.	100.20
Renta de aur austr.	91.20
Losuri din 1860.	150.20
Actii de-ale Banței austro-ungară	15.60
Actii de-ale Banței ung. de credit	712.—
Actii de-ale Banței austr. de credit	670.25
Napoleondori	19.06
Marci imperiale germane	116.87 1/2
London vista	239.02 1/2
Paris vista	95.12
Rente austr. 4% de corone	95.10
Note italiene	—

Cursul pieței Brașov.

Din 3 Novembre n. 1902.

Bancnot rom. Cump.	18.90	Vend.	18.94
Argent român.	18.80	"	18.88
Napoleond'ori.	19.04	"	19.07
Galbeni	11.20	"	10.30
Ruble Rusescoi	2.54.	"	—
Marci germane	117.25	"	—
Lire turcesci	21.40	"	21.50
Seris fonc. Albina 5%	101.—	"	102.1

Tergul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 28 Oct. n. de 47,019 capete, la 29 Octomvrie au intrat 690 capete și au eșit 880 capete, rămânând la 30 Octomvrie n. un număr de 46,829 capete.

Se notază marfa ungurască: veche grea dela 110—112 fil. tineră grea dela 115—117 fil., de mijloc dela — fil. ușoară dela 115.117 fil. — Sârbescă: grea 115—116 fil., de mijloc 112—114 fil., ușoară 104—108 fil. kilogramul.

Sz. 11898—1902.

tlkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy a „Furnica“ tak-pénztár végrehajtónak Modorcea Szamoila l. Iakob végrehajtást szenvedő elleni 321 kor. fil. tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törv.-szék (a sárkányi kir. járásbiróság) területén fekvő, a gridi 19 sz. tljkvben végrehajtást szenvedett es neje nevéen álló

4849	hrsz. ingatlanra	328 kor	4177	hrsz. ingatlanra	24 kor.
703/1	"	3	4795	"	8
1032	"	53	4801	"	24
1070/3	"	6	4809	"	8
1102	"	27	4813	"	3
1173, 1174	"	23	4816	"	3
1186	"	12	4829	"	2
1657	"	14	4845	"	8
1659	"	13	4855	"	2
1669	"	18	6635	"	3
1677	"	21	6640	"	7
1688	"	3	8558	"	6
1727	"	28	8753	"	3
1794	"	33	8981	"	33
1797	"	28	9082	"	7
1813	"	48	9135, 9136	"	21
2573	"	10	9137	"	20
2588	"	8	9422	"	9
2693	"	5	9578	"	15
2704	"	13	9793	"	39
2730	"	43	10011	"	104
2756	"	20	10091	"	26
3622	"	16	10313	"	34
3833	"	14	10672, 10731	"	21
3935/10	"	4	10674	"	15
3961/2	"	5	10871	"	3
4008	"	9	11277	"	18
4102	"	6	11410	"	3
4128	"	4	11461	"	2
4128/1	"	4	11526	"	1

a gridi 34 sz. tljkvben Modorcea Szamoila, Jakob Nitia nevéen álló 72, 73 hrsz. ingatlanra 16 kor. 7189 hrsz. ingatlanra 48 kor.

764	"	78	7189/1	"	22
1116/2	"	4	7245	"	53
1145	"	19	8739	"	5
1823	"	16	8766	"	9
2077	"	33	9124	"	13
2380	"	18	9249	"	13
3087	"	11	9287	"	6
3214	"	9	9379	"	14
3221	"	4	9942	"	33
3390	"	13	10151, 10274	"	21
3910	"	14	10388, 10389	"	7
6086	"	34	10396	"	2
6088	"	19	10653/1	"	4
6094	"	3	10729	"	15
6097	"	6	10807	"	14
6100	"	10	10860	"	2
6582	"	3	11173	"	18
6643	"	1	11502	"	3
6705, 6706	"	28	"	"	"

a gridi 321 sz. tljkvben A + 1 rdsz 4053/2, 4057 hrsz. ingatlanra 104 koronában ezennel megállapított kikáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902 évi November hó 20-ik napján délelőtt 9 órakor Grid községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltási áron alól is elajtatni fog.

Árverezni szándékozóak tartoznak az ingatlanok becsárának 100% át közpénzben vagy az 1881. LX t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött közzhez letenni; avagy az 1881. LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított sz. bályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogarasi, 1902 évi szeptember hó 24-ik napján.

A kir. járásbiróság, mint tlknyvi hatóság

Schupiter,
kir. albiró.

730.1—1

A V I S.

Prenumeratiile la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face și renoi ori și când la 1-ma și 15 a fie-cărei luni.

Domnii abonenți să binevoiască a arăta in deosebi, când voiesc ea espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou să binevoiască a scrie adresa la murit și să arete și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

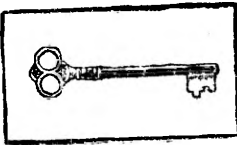
„Gazeta Transilvaniei“ numărul cu à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciureu și la Eremias Nepoții.

Săpun în rude

M A R C A :

Cerbu și séu și Cheia

Săpunul cel mai bun și cu spor de aceea cel mai ieftin.

Se capătă pretutindenă

(725,3 - 40.)

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Tergul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădit cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta orice comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DEFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOCODNĂ ȘI DE NONTĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI IN COLORI.

ANUNȚURĂ.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri

BILANȚURĂ.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couvercle, in totă mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE

PREȚURĂ-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Tergul Inului Nr. 30, etagiul I, către stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.